

Analiza statystyczna przyznawania funduszy UE gminom

Krzysztof Rudnicki, Michał Śar

6 czerwca 2024

Spis treści

1	Wstęp	1
2	Omówienie rozdziałów	2
3	Opis literatury	3
4	Proces badawczy	4
5	Wyniki	9
6	Dyskusja	12
7	Konkluzja	13

Streszczenie

Artykuł skupia się na sprawdzeniu, jakie dane gminy najbardziej
wpływają na pozyskiwanie przez nie funduszy UE.

1 Wstęp

Kontekst W 2024 mija 20 lat od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej [5].
Od tamtej pory bilans Polski w stosunku do Brukseli wynosi 175 miliardów
euro na plus dla Polski [4]. W samym 2023 roku Polska otrzymała z UE

prawie 3.5 miliarda złotych, wpacaj niecały miliard złotych [3] W naszej pracy ponawiamy analizę statystyczną wykonaną sprzed 7 lat, na nowych danych, od początku roku 2014 do końca roku 2023

Cel Celem pracy jest sprawdzenie jakie dane na temat gminy najbardziej korelują z liczbą przyznanych funduszy Unii Europejskiej danej gminy

Hipoteza Gęstość zaludnienia jest **najważniejszym** czynnikiem wpływającym na przyznanie środków unijnych

Metoda badawcza

1. Zebrać dane UE
2. Zebrać dane gmin
3. Pobrać dane po numerze TERYT
4. Przeanalizować dane
5. Wyświetlić wyniki

Wyniki

2 Omówienie rozdziałów

Na początku artykułu przedstawiamy czemu wybraliśmy taki temat, co chcemy osiągnąć naszą pracę, w jaki sposób chcemy to osiągnąć i jaki rezultat ostatecznie udało nam się pokazać

Następnie opisujemy istniejącą literaturę na temat środków Unijnych z którą się zapoznaliśmy i przedstawiamy w czym różni się nasza praca od istniejących

Potem tłumaczymy nasz proces badawczy, w jaki sposób zbieraliśmy i czytaliśmy dane, jak je analizowaliśmy i jak przedstawialiśmy wyniki

Kontynuując, pokazujemy co otrzymaliśmy ostatecznie w wyniku naszej pracy. Przedostatni rozdział zajmuje się dyskusją wyników, przedstawiamy co udało nam się osiągnąć i dlaczego, czego nie udało nam się osiągnąć i dlaczego oraz przede wszystkim konfrontujemy wynik z naszą hipotezą

Na końcu podsumowujemy całą pracę i przedstawiamy spis literatury z której korzystaliśmy

3 Opis literatury

Decision trees: from efficient prediction to responsible AI Artykuł poświęcony jest omówieniu drzew decyzyjnych, rozpoczyna od zdefiniowania czym drzewo decyzyjne jest, jakie są jego unikalne cechy, gdzie jest stosowane, jakie ma wady i potencjalne zagrożenia oraz jak można je zminimalizować [1]. Wybraliśmy ten artykuł, gdy opisuje jedną z głównych metod, którą zamierzamy stosować w naszym procesie badawczym do przeanalizowania danych.

Application of Successful EU Funds Absorption Models to Sustainable Regional Development Artykuł wykorzystuje ankiety pytające 244 osób o to, jak efektywnie wykorzystywane były fundusze UE w Polsce, Słowenii, Węgry i Chorwacji. Artykuł podkreśla znaczenie możliwości technicznych, administracyjnych, koordynacji pomiędzy instytucjami i dobrymi mechanizmami nadzorowania funduszy europejskich jako kluczowe dla skutecznego wykorzystywania funduszy unijnych. [6]

Artykuł przyda się nam w ocenie, jakie parametry pozytywnie wpływają na korzystanie z funduszy UE i jakie moglibyśmy mieć w naszym modelu. W naszym artykule zamiast ankiet wykorzystujemy dostępne już dane, a wyniki staramy się stworzyć przy użyciu modeli statystycznych. Dodatkowo zajmujemy się przedstawieniem, jakie parametry wpływają na przyznanie środków UE, a nie na to, w jaki sposób można te środki skutecznie wykorzystywać.

It's not about the money. EU funds, local opportunities, and Euroscepticism Artykuł opisuje, jak pieniądze z Unii Europejskiej wpływają na eurosceptycyzm w danym kraju na podstawie Walii w kontekście referendum "Brexit". Badanie wykorzystuje metodę Regression discontinuity design (RDD), wybrano Wali z uwagi na różnicę w ilości pieniędzy przekazanych poszczególnym regionom. Autorzy wykazali, że sama ilość pieniędzy przekazana danemu regionowi nie zwiększa znacznie poparcia dla Unii Europejskiej, natomiast duże nakłady powiązane z widocznymi, namacalnymi poprawami na lokalnym rynku wpływają pozytywnie na postrzeganie Unii Europejskiej w lokalnych społecznościach [2].

Nasz artykuł koncentruje się na tym, co wpływa na przyznanie funduszy unijnych, a nie na samą reakcję na ich przyznanie.

4 Proces badawczy

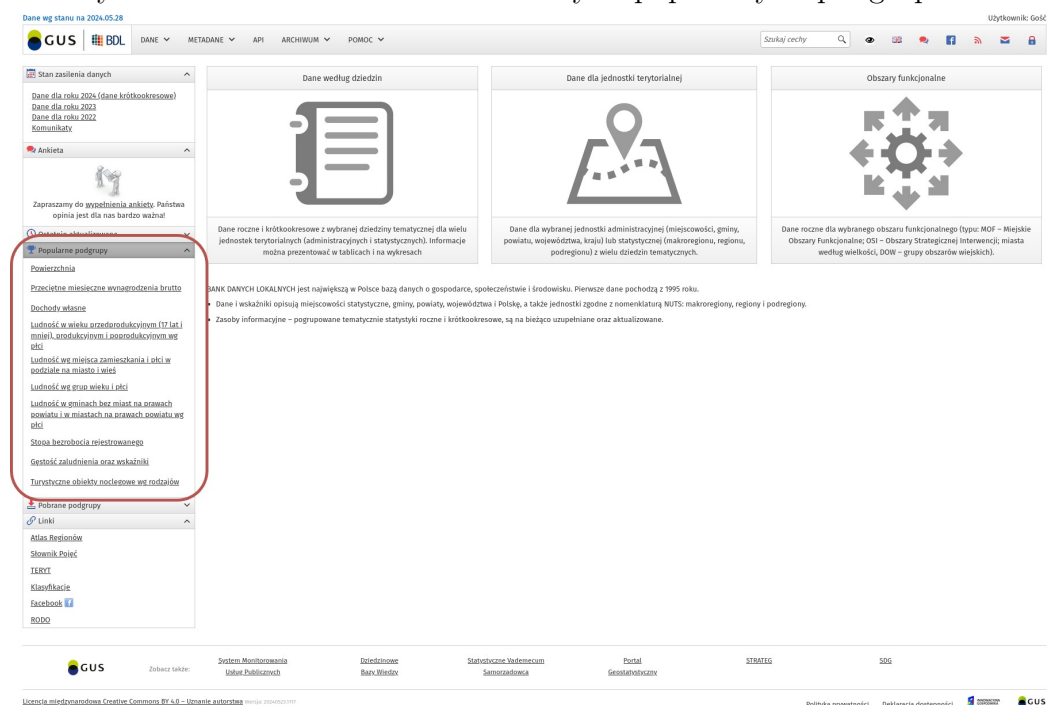
Proces badawczy podzieliliśmy na 3 zasadnicze etapy, zebranie danych, przeanalizowanie ich i zaprezentowanie wyników

Zbieranie danych Wszystkie dane pobieraliśmy ze strony GUS-u

<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

Dane wybieraliśmy z zakładki "Popularne podgrupy", następnie wybieraliśmy wszystkie lata które nas interesowały (od 2014 do 2023 roku włącznie), po przejściu dalej wybieraliśmy wszystkie gminy, finalnie otrzymując tablicę którą pobieraliśmy do formatu csv

Rysunek 1: Strona GUS z zaznaczonymi popularnymi podgrupami

Rysunek 2: Strona GUS z zaznaczonymi latami i powierzchnią

Dane wg stanu na 2024.05.28

Użytkownik: Gość

DANE

METADANE

API

ARCHIWUM

POMOC

Start

/

Dane według dziedziny

/

Wymiary

Kategoria

K1

[PODZIAŁ TERYTORIALNY](#)

Grupa

G441

[POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU \(DANE GUGIK\)](#)

Podgrupa

P1410

[Powierzchnia](#)

Wymiary

Powierzchnia; Lata

Ostatnia aktualizacja

09.04.2024

Dalej

Pobierz

Wybrano 8 informacji (limit 3500)

Lata

2023

2022

2021

2020

2019

2018

2017

Zaznaczonych: 8/29

☒☐

Powierzchnia

ogółem w ha

ogółem w km2

Zaznaczonych: 1/2

☒☐

Dalej

Pobierz

5

Rysunek 3: Strona GUS z zaznaczonymi powiatami

Podział terytorialny

Znajdź jednostkę

Poziom: POLSKA

Zaznacz

→

←

»

«

POLSKA

DOLNOŚLĄSKIE

Powiat bolesławiecki

Bolesławiec (1)

Bolesławiec (2)

Gromadka (2)

Nowogrodzic (3)

Nowogrodzic - miasto (4)

Nowogrodzic - obszar wiejski (5)

Osiecznica (2)

Warta Bolesławiecka (2)

Powiat dzierzoniowski

Bielawa (1)

Dzierżonów (1)

Pieszycy (3)

Pieszycy - miasto (4)

Pieszycy - obszar wiejski (5)

Piława Górna (1)

Dzierżonów (2)

Wybrane

POLSKA

DOLNOŚLĄSKIE

Powiat bolesławiecki

Bolesławiec (1)

Bolesławiec (2)

Gromadka (2)

Nowogrodzic (3)

Nowogrodzic - miasto (4)

Nowogrodzic - obszar wiejski (5)

Osiecznica (2)

Warta Bolesławiecka (2)

Powiat dzierzoniowski

Bielawa (1)

Dzierżonów (1)

Pieszycy (3)

Pieszycy - miasto (4)

Pieszycy - obszar wiejski (5)

Piława Górna (1)

Dzierżonów (2)

Elementów do wyboru: 4309

Wybranych elementów: 4309

➔ Dalej

Rysunek 4: Dane o powierzchni z moliwoci eksportu do CSV

Jednostka terytorialna ▲	2017	2018
POLSKA		
DOLNOŚLĄSKIE	19 947	19 947
Powiat bolesławiecki	1 304	1 304
Bolesławiec (1)	24	24
Bolesławiec (2)	288	288
Gromadka (2)	268	268
Nowogrodziec (3)	176	176
Nowogrodziec - miasto (4)	16	16
Nowogrodziec - obszar wiejski (5)	160	160
Osiecznica (2)	438	438
Warta Bolesławiecka (2)	110	110
Powiat dzierzoniowski	479	479
Bielawa (1)	36	36

Przygotowywanie danych Dane musimy przeprocesować przed ich wykorzystaniem, usuwaliśmy wiersze:

- Zawierające niepełny numer teryt
- Zawierające wartości Null albo puste

Wybraliśmy w sumie 100 parametrów na podstawie których ocenialiśmy wpływ na dotacje z UE, można podzielić je na grupy

1. Finansowe (dochody, wpływy, podatki)
2. Ludność (całkowita, na powiat, wiek przed/po/produkcyjny, gęstość zaludnienia)
3. Województwo
4. Wymeldowania i zameldowania

5. Turystyka
6. Bezrobocie
7. Typ gminy
8. Odlego od Warszawy lub centrum decyzyjnego

Dzielimy dane o dofinansowaniu UE na podstawie programów:

- Program Operacyjny Infrastruktura i środowisko 2014-2020
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
- Program Operacyjny Polska Wschodnia

Analiza danych Wykorzystaliśmy model drzew decyzyjnych regresyjnych wykorzystujących "Recursive Feature Elimination"(RFE)

Trenowaliśmy model na głębokościach od 3 do 28 i na "featureach" od 2 do 20

W ten sposób szukaliśmy najlepszego modelu, takiego który wykazywa najmniejszy błąd MSE

Najlepsze parametry uzyskaliśmy dla głębokości 20 i featurach w liczbie 13

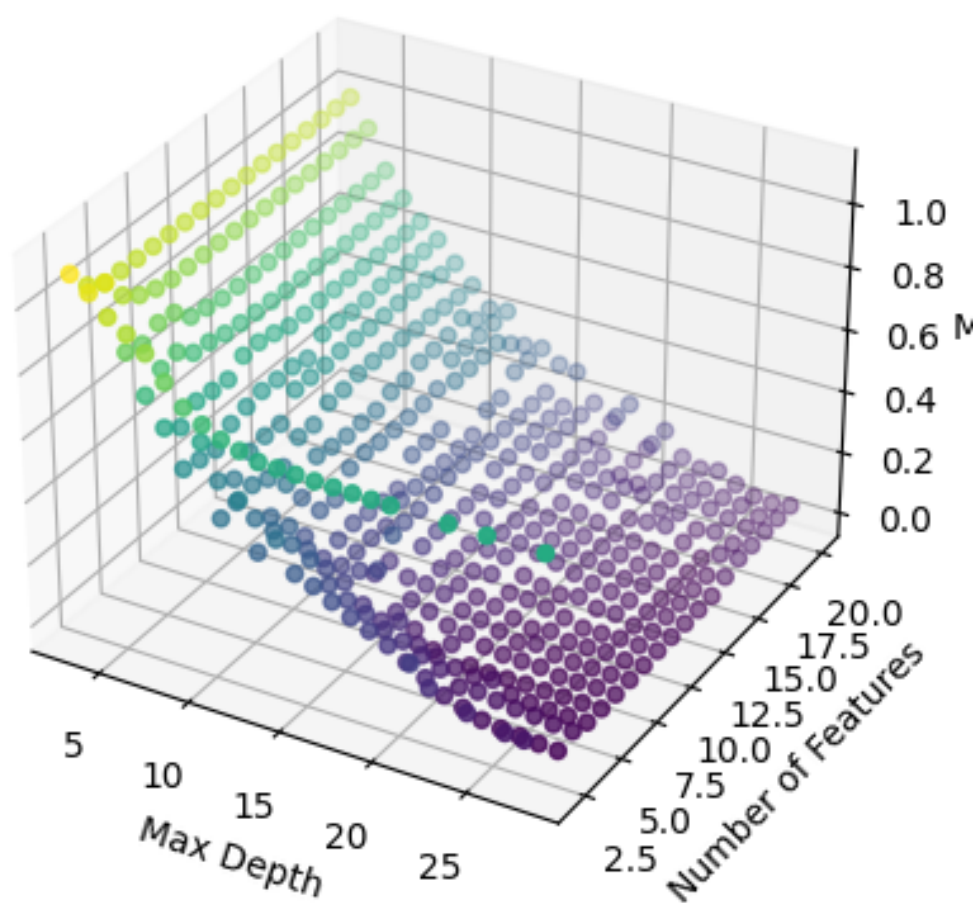
```
max_depth: 20, n_features: 13, mse_train: 89643306022.6,  
mse_test: 879912454221.0 <-
```

Przedstawienie wyników Wyniki przedstawiliśmy na grafach wykorzystując pythonowe biblioteki matplotlib

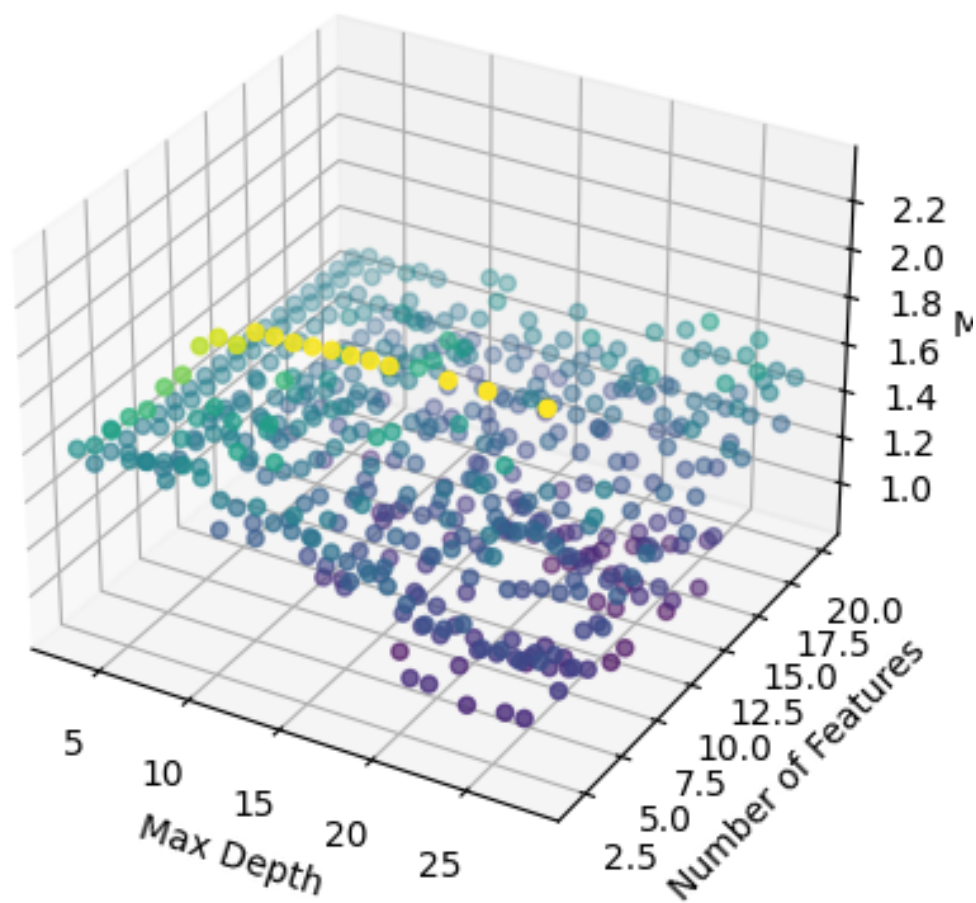

5 Wyniki

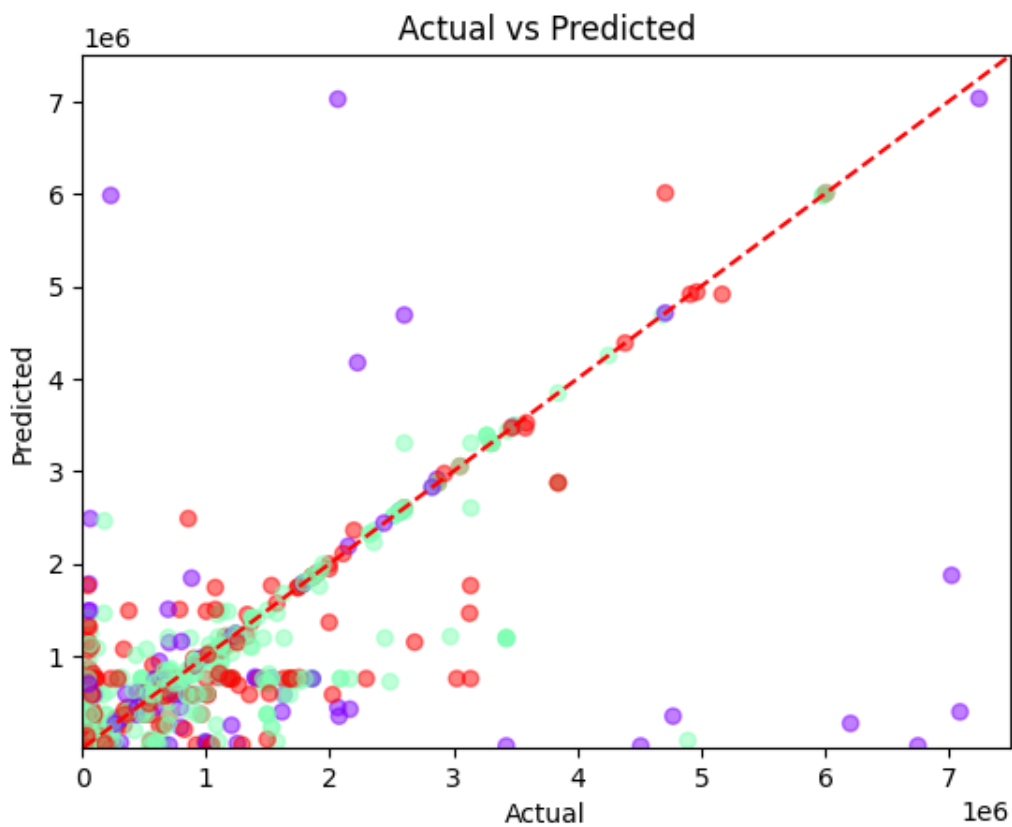
Rysunek 5: Bd dla danych treningowych jako funkcja gbokoci i liczby featerów

Rysunek 6: B_d dla danych testowych jako funkcja głębokości i liczby featerów

Rysunek 7: Funkcja predykcji modelu co do wielkości finansowania porównana do prawdziwego finansowania, czerwiesze kolory odpowiadaj wikszej gstoci zaludnienia

Parametry poniej miay najwikszy zwizake z wysokoci wpywów z Unii Europejskiej do gminy

Value	Category
0.3853	Dochody podatek od nieruchomości
0.2161	Dochody podatek od rodków transportowych
0.0911	Powierzchnia
0.0670	Wynagrodzenie ogóem
0.0581	Dochody podatek PCC
0.0424	Dochody razem
0.0292	Dochody z majtku
0.0286	Dochody podatek od spadków
0.0277	Dochody podatek rolny
0.0225	Dochody podatek od dziaalnoci gospodarczej
0.0156	Wynagrodzenie w relacji do redniej
0.0107	Dochody podatek odrbne ustawy
0.0057	Dochody podatek leny

Tabela 1: Najistotniejsze dane gminy wywajce na przyznanie fundusów UE

6 Dyskusja

Sukcesy Udao nam si zebra dane z GUS-u i poczy je z danymi o inwestycjach Unii Europejskich, stworzylimy model który na podstawie przygotowanych przez nas danych spróbowo wykazac jakie parametry gminy najbardziej wywaj na przyznanie rodków unijnych

Weryfikacja hipotezy Nasza hipoteza zgodnie z wynikami które uzyskalimy okazała si **faszywa**, nasz model za najwaniejsz dan o gminie wywajc na przyznanie rodków z Unii Europejskiej uzna **Dochód z podatków od nieruchomości** a nie gsto zaludnienia

Niskie wartoci korelacji Niestety wartoci powizania danych o gminie i wywów z UE w naszym modelu maj niskie wartoci, najwysze rzdu 0.4 po czym drastycznie spadajce do poziomu 0.01, 0.005

Brak moliwoci predykcji Nasz model **nie nadaje si** do wykorzystania w celu przewidywania wywów inwestycji z UE do gminy w przyszoci, wynika

to z dynamicznie zmieniającej się sytuacji geopolitycznej, w ostatnich latach zdecydowany wpływ na działania Unii Europejskiej miały takie wydarzenia jak pandemia Covid-19 lub wojna w Ukrainie, niemożliwe do przewidzenia wydarzenia na arenie międzynarodowej sprawiają, że predykcja przyszłych zachowań tak dużych instytucji jak Unia Europejska jest dla naszego modelu zadaniem nieosiągalnym.

7 Konkluzja

Analiza obalająca naszą hipotezę o gęsto zaludnienia odgrywa największą rolę i zamiast tego wskazuje na dochód z podatków od nieruchomości. Nasz model, mimo że zidentyfikował pewne zależności, charakteryzuje się niskimi wartościami korelacji i ograniczoną zdolnością do przewidywania przyszłych funduszy.

Aby poprawić dokładność przyszłych analiz, sugerujemy wykorzystanie innych technik modelowania (gradient boosting, sieci neuronowe) oraz dodatkowych zmiennych, takich jak zmiany polityczne, ekonomiczne i społeczne. Rozważenie tych dynamicznych czynników może lepiej odzwierciedlić skomplikowane procesy decyzyjne w Unii Europejskiej i zwiększyć trafność prognozowania przyznawania funduszy.

Literatura

- [1] Hendrik Blockeel, Laurens Devos, Benoît Frénay, Géraldine Nanfack, and Siegfried Nijssen. Decision trees: from efficient prediction to responsible ai. *Frontiers in Artificial Intelligence*, 6, 2023.
- [2] Riccardo Crescenzi, Marco Di Cataldo, and Mara Giua. It's not about the money. eu funds, local opportunities, and euroscepticism. *Regional Science and Urban Economics*, 84:103556, 2020.
- [3] Ministerstwo Finansów. Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa w 2023 r., 2024. Accessed: 2024-05-04.
- [4] money.pl. Tak Polska skorzysta na członkostwie w UE. Zyskamy setki miliardów złotych, 2024. Accessed: 2024-05-04.
- [5] Polska Akademia Nauk. 20 lat Polski w UE, 2024. Accessed: 2024-05-04.

- [6] Marko ostar, Vladimir Ristanovi, and Chamaru de Alwis. Application of successful eu funds absorption models to sustainable regional development. *Economies*, 11(9), 2023.